

TIT. III.

De Exceptione Rei Venditæ & Traditæ.

Venditore, qui Rem alienam vendidit, eandem ex Dominio postea (e.g. titulo legati à vero Domino relicti) quasi vindicante, Emptori licet vel

Agere, si malit rem venditam auferri, eaque ablata ad præstandam evictionem experiri. *L. 17. ff. d. evict.*

Excipere de re Venditæ & Traditæ. *d. L. 17. j. L. 156. §. 1. ff. d. R. J.* Est autem Exceptio Rei Venditæ & Traditæ realis. *l. 3. pr. §. 1. ff. b.* quæ datur emptori ejusque hæredibus & successoribus singularibus. *d. l. 3. pr.* adversus venditorem ejusve hæredem aut successorem singularem. *d. l. 3. §. 1. ff. b.* ex Dominio postea quæsito rem vindicantem, ad excludendam ejus intentionem. *l. 1. ff. b.* Quæ Exceptio, ob paritatem rationis, ad Permutationem. *a. l. 2. ff. d. rer. perm. in Solutum dationem. a. l. 4. C. d. evict.* & similia negotia applicari potest. *a. l. 32. ff. ad L. Aquil.*

Quem ad evictionem præstandam tenet actio, eundem evincere conantem multò magis repellit exceptio. *a. L. 17. ff. d. evict. j. L. 156. §. 1. ff. d. R. J.*

LIB. XXII. PAND. TIT. I.

De Usuris & Fructibus & Causis, & omnibus Accessionibus & mora.

Hic Tit. agit

1. De Usuris, quæ

Sunt augmenta quantitatis. *f. sorti debite propter ejus usum. a. l. 58. §. 6. ff. ad Sc. Treb. in eodem genere accedentia. l. 23. l. f. C. b.*

Dividuntur in

Finis

Punitorias, quæ ob moram in solvendo. *l. 17. §. 3. ff. b.* fidei contractus violatam debentur. e.g. quando mandatarius pecuniam mandantis ad usus suos convertit. *l. 10. §. 3. ff. mand. l. 1. §. 1. ff. b.*

Compensatorias, quibus compensatur utilitas, quæ per usum rei fungibilis translatum Domino decedit & utenti accedit. *a. l. 60. ff. pro Soc. l. 58. §. 6. ff. ad Sc. Treb.*

Lucratorias, quæ creditori iniquum lucrum captanti solvuntur; veluti si immoderatas (*ultra 5. ex 100. hodie*) vel prohibitas (usuras ex usuris. *l. 28. C. b.*) vel ab egeno, qui ex usu nihil lucri facit, cum ei creditor gratuito usu pecuniæ succurrere possit & debeat, usuras exigit. Has *Mordentes*, *Compensatorias* & *Punitorias non Mordentes* appellare licebit. Cæterum etiam à vidua vel egente persona promissas usuras quincunces *hodie* in judicio peti posse, ne commiseratione digni ea occasione deserantur, colligere licet aus dem *Torgau. Ausschreib. d. A. 1583. 1. von Bucherl. Contr. §. Es ist aber. §. derowegen.*

Causa Efficientis in

Voluntarias sive conventionales, quæ ex conventionem cum debitore inita debentur. *l. 3. C. d. Usur.*

Necessarias, quæ citra conventionem cum debitore initam debentur, ut usuræ ex mora, in b. f. judiciis. *l. 32. §. 2. ff. usur. it. ex re judicata. l. f. C. d. Usur. rei jud.*

Per se Moraliter Mala non sunt

Quia nihil æquius est Jure Naturali quàm lucrum cessans danumve emergens creditori, usu sortis creditæ destituto, moderata communicatione utilitatis, ex usu sortis ad accipientem pervenientis, pensari, moram verò aut perfidiam contrahentium coerceri. *Conf. Puf. d. J. N. & G. l. 5. c. 7. §. 9. seq.*

Neque prohibita. *v. pag. seq.*

Debentur. *v. pag. seq.*

2. De Fructibus. *v. pag. 308.*